

Műút

„Úton lenni boldogság...” (J. K.)

Szerzőink: Almási Zsolt (1970, Budapest) egyetemi oktató, irodalomtörténész · Arató László (1955, Budapest) az ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskolájának vezetőtanára, a Magyar tanárok Egyesületének elnöke, tankönyvszerző · Bagi Attila (1991, Debrecen) festőművész · Balázs Imre József (1976, Székelyudvarhely) költő, irodalomtörténész, kritikus, szerkesztő · Bárány Tibor (1979, Budapest) filozófus, kritikus · Báthori Csaba (1956, Mohács) költő, irodalomtörténész, műfordító, esszéista · Bécsér Vera (1991, Budapest) fotográfus, írással és civil szervezetek kommunikációjával foglalkozik · Csabai László (1969, Nyíregyháza) író · Donald Hall (1928–2018) amerikai költő, író, szerkesztő, kritikus · Keresztesi József (1970, Eger) költő, író · Kovács Kristóf (Sajnos Gergely) (1992, Budapest) helyszínelő, művészetközvetítő, kurátor · Markó Béla (1951, Kézdivásárhely) költő, író, szerkesztő, politikus · Mátyus Norbert (1972, Ózd-Leninváros) tanár, irodalomtörténész · Nádas Péter (1942, Gomboszeg) író, drámaíró, esszéista · Nádasdy Ádám (1947, Budapest) költő, nyelvész, műfordító · Németh Gábor (1956, Budapest) író, a Freeszfe oktatója · Radics Viktória (1960, Zombor) irodalmár, műfordító · Radnóti Sándor (1946, Budapest) esztéta, kritikus · Réz Anna (1985, Budapest) filozófus, egyetemi adjunktus (ELTE) · Szabó Ivett (2000, Nagyvárad) mesterszakos egyetemi hallgató · Tamás Gáspár Miklós (1948, Kolozsvár) filozófus, közíró · Várady Szabolcs (1943, Budapest) költő, műfordító, az egykori Holmi versszerkesztője · Varró Dániel (1977, Budapest) költő, műfordító · Völgyi Anna (1991, Körömend) biológus, író · Vörösmarty Mihály (1800–1855)

Képanyagunkat **Bagi Attila** képzőművész munkáiból válogattuk.

Műút · irodalmi, művészeti és kritikai folyóirat · ISSN 1789-1965 · Megjelenik a **Szépírók Alapítvány** kiadásában Miskolcon · Főszerkesztő; Művészet: **Jenei László** (jenei@muut.hu) · Szépirodalom: **Kőríz Imre** (korizs.imre@muut.hu) · Kritika, esszé: **Bazsányi Sándor** (bazsanyi.sandor@muut.hu) · Olvasószerkesztés, korrektúra: **Tasi Réka** (tasi.reka@muut.hu) · Felelős kiadó; Képszerkesztő: **Kishonthy Zsolt** (kishonthy@gmail.com) · Képszerkesztés, design: **Tellinger András** (tellinger.andras@gmail.com) · Szerkesztőségi titkár: **Simon Gabriella** (szepmestersegek.alapitvany@gmail.com) · **Szerkesztőség:** 3530 Miskolc, Széchenyi I. u. 14. · +36 46 326 906 · muut@muut.hu · www.muut.hu · www.facebook.com/muutfolyoirat · twitter.com/muut_folyoirat · Layout és logo: **Szurcsik János** (mail@janos.at; www.janos.at) · Alapító-főszerkesztő (2007–2019): Zemlényi Attila · **Előfizethető: Szépírók Alapítvány** (szepmestersegek.alapitvany@gmail.com · 3530 Miskolc, Széchenyi István u. 14. · Tel.: +36 46 326 906; előfizetési igényét a megadott e-mail címen jelezze!) és az **OTP Bank Nyrt. Miskolci Igazgatósága** 11734004-20412245 számlaszámára, pontos elérhetőség megjelölésével, közvetlenül vagy postai átutalással · Előfizetési díj egy évre: 6000 Ft · Nyomda és kötészet: **Prime Rate Kft.** · Felelős vezető: **Tomcsányi Péter** · **Műút portál: www.muut.hu** · ISSN 1789-2635 · Felelős szerkesztő: **Jenei László** (jenei@muut.hu) · Szerkesztőbizottság: **Bazsányi Sándor, Bárány Tibor** (Kiskáté), **Kishonthy Zsolt, Kőríz Imre, Tasi Réka, Tellinger András.**

A Műút támogatói:

VARRÓ Dániel

A Teremburás Öregúr

Hol a szél az őszi lombba,
mint egy orrba, beletúr,
mérgebben, mint a gomba,
börtönében ott borong a
Teremburás Öregúr.

Dalától az öregúrnak
szivarvégék leborulnak,
ám mivel már fene vén
(pont száz éve tart magánya
lent a mélyben, ott a fránya
pincebörtön fenekén),

már nem az, ki egykoron volt,
már hiányzik félrehangolt
hangszeréből rég a stenk,
egy-egy cifrát kutyafárgat
— aki hallja, tuti frászt kap —,
és a többi néma csend.

Mit remél még? Fene tudja.
Nincsen élő pereputtya.
Pukkadozva, sok veszett,
vad vizsályba belebukva
harcmezőkön ottveszett

A H e p c i a h a p c i j a

minden irgumburgi őse,
és nem él már szinte ő se,
életét csak tengeti.
Nem maradt más cimborája,
mint a vén teremburája,
jobb híján azt pengeti.

Penget ott, az anyja kínját,
randa hangok andalítják,
zöngicsélő hangizék.
Nem jó neki úgy se, így se,
rég nincs már, mi felhevítse
forrni vágyó agyvizét.

Le-letészi már a lantot,
csak úgy hébe-hóba pampog,
ám ha olykor, néhanap
szert tesz egy új zárkatársra,
aki fülsanyargatásra
lett ítélve cárilag,

gajdolása újraéled,
mely mostanra már csak épp egy
hangyafingnyi kornyika,
szárnyakat kap akkor újra,
oly vörös lesz, mint a pulyka,
nagyra tágul orrlíka,

és az öreg teremburán
— te jószagú levendulám! —
jajveszékél, nyög a húr,
amit tépve, ráncigálva,
idegeken táncikálva,
ánya térdét emlegetve,
fékomadta, szedtevette
tetterette, tataratta —
nyektet ott a föld alatt a
Teremburás Öregúr.

Mikor egy hurikán erejű lehelet
süvit át a maszat-hegyi tájon,
és még romosabb lesz, hogyha lehet,
a régi, mohos falú várrom,
ha a szél, mi büdöskét tép ki tövestül,
úgy zúg, hogy a hegy maga is belerezdül,
falinaptár puffan a falról a szöszre,
törögetnek a piszkebefőttek is össze,
felröppen az asztal, a szék meg a váza,
s vele száll a maszat-hegyieknek a háza,
a fejét csóválva tekint fel a nép:
„Ez a hepcia hancija, semmi egyéb.

Ez a hepcia hancija — az töröget!
Ez a hepcia hancija — az tud illet!
Ez a hepcia hancija — röppen a ház!
Ez a hepcia hancija — megbabonáz!”

A hepcia, mint az tudvalevő,
egy erélyes fúriafajta.
Nem épp egy ijedt kis tétova nő,
hisz a szélviharoknak a démona ő,
hurikánt tud fújni az ajka.
Ha hibázol, nincs mese, nincs borona.
Felhajtva maradt az ülőke?
Kegyelemre ne számíts tőle soha!
Hisz a hárpia távoli nőrokona
(a kuzinja a ciklon, a szőke).

A hepcia undok, a hepcia fád,
a hepcia az csupa házsárt —
és a hancija instant fejt ki rád
vulkánkitörésnyi hatását.
Nincs emberi fül, mi illet tolerál.
Felmetszi a lelked a fintora már,
de ha hancizik egyet, tombol a vész,
kifordul a földnek a tompora, kész!

Megpördül a fej tetején a kalap,
lepotyognak a fákról a kismadarak,
s egy tömbben esik le utánuk a lomb,
ha hancizik egyet a hepcia pont.

Megdördül az éppen tök derüs ég?
Gyanús, hogy a hepcia hancizik épp.

Szél fújja süvitve szemedbe a port?
Az fix, hogy a hepcia hancija volt.

Ernyőd, ha kifordul, a nap- vagy az es-,
ha kilöttyen a tálból a gombaleves,
és a ház tovalibben tollpiheképp —
az a hepcia hancija, semmi egyéb.

Az a hepcia hancija — az fenyeget!
Az a hepcia hancija — az tud illet!
Az a hepcia hancija — röppen a ház!
Az a hepcia hancija — megbabonáz!

De ha undok a hepcia, hogy lehet ez,
hogy a hancija mégis megdelejez?

Elveszti az ember a józan eszét,
mert sajnos a hepcia nózija szép.

És sajnos a szája, az is csupa báj,
az a hancira nyíló hepciaszáj.

És megbabonáz az a szép kis ajak,
hiába süvölti le épp a hajad.

Hisz a hancija épp az a hepciacsáb,
amivel sikerül neki hatnia rád,
attól leszel egy kis szolgálai báb,
kit a kénye szerint hancizhat odább.

Hát célszerű elmenekülni, mikor
elfintorul épp az a démoni orr,
mert hancizik egyet s rád jön a frász,
felröppen az égbe a ház, miben állsz.

Elhanciz a hepcia házastul!

És a ház veled akkor szálldos, juj,
pacaárkon, piszkebokron túl,
míg zeng a vihar meg zordan dúl
(hisz a hepcia hancija hangorkán),
s csak a Zoknimezőkön landol tán.

Ha a szél, ami máskor ringva oson,
sipitón süvit át a Hering-szoroson,
és ezernyi riadt, libegő tehenet
visz a Burgonyapufferi Szikla felett,
ha vihar pirosítja az ég taraját,
villám riogatja szegény Parafát,
s egy fülsüketítőt dörren az ég —
az a hepcia hancija, semmi egyéb.

Az a hepcia hancija — az döröget!

Az a hepcia hancija — az tud ilyet!

Az a hepcia hancija — röppen a ház!

Az a hepcia hancija — megbabonáz!

H ó n

Hol a hónom teteje?
Nem volt neki eleve?

Nem volt! kaptam észbe kábé
tíz perc múlva, mert a kávé

akkor kezdett hatni végre.
Hónom nélkül éltem én le

negyvenhárom évemet!
Hónvágamnak vége lett.

Nincs hón, egyszerű a tézis.
Ám gondolni néha mégis

nyugtalanul szoktam arra:
ha nincs hónom, hogy van alja?

S néha titkos éji órán
feldereng a régi hón ám

túl megannyi buktatón
(ha bevettem nyugtatóm),

hónom alja hónomiglan
ér olyankor álmaimban,

teljesek a dolgok újra,
visszatérsz te boldogulva,
hón.

Egyik reggel furcsa módon
nem találtam én a hónom.

Csak a hónom alja volt ott,
észrevettem ezt a dolgot.

Döbbenettel vettem észre.
Hol a hónom többi része?

Jaj! szakadt ki jajszavam,
hónomnak csak alja van!

Így jajongtam egyre: ó, jaj!
Hón nélkül mit ér a hónalj?

Elbúsultam szerfölött.
Minden egész eltörött?

Sivár a lét, mint egy róna
annak, kinek nincsen hóna!

búslakodtam hóntalan.
Nem éreztem jól magam.

Majdnem belebetegedtem,
hogy a hónom tetejetlen.

Turgenyev, a burgonya ünnepi gondolatai

Ünneplő krumplitársaim!
S mindenki más, aki.
Akadnak köztünk olyanok,
ki egy-, ki kétlaki.
De itt most elsősorban én
azt emelném ma ki.

Senki számára nem titok,
mért gyűltünk össze ma.
Ám ez az éremnek csupán
az egyik oldala.
Gondoljuk meg, barátaim,
mi történt volna, ha.

Amire most emlékezünk,
örök reményt fakaszt.
Szívünkől gyomláljuk ki hát
tövestül mind a gaszt!
Eszembe jut a nénikém,
ő mondta mindig azt.

A láng kihunyt ugyan, de mi
őrizzük még az üszkét.
Legyünk tehát továbbra is
badarságunkra büszkék!
Arról nem is beszélve, hogy
nem említettem azt még.

Kérdezhetnénk, mikor kerül
az i-re végre pont,
adózza hőseink előtt,
kik foglalták a hont.
Nem szabad elfelejtenünk,
hogy másfelől viszont.

Ünneplő krumplitársaim!
Rósejbnem vagyok,
bocsássák meg nekem, ha tán
nyersen fogalmazok.
Számunkra a legégetőbb
kérdések most azok.

Van egy tréfás történetem,
mi éppen idevág.
A varrógéptől, höhöhö,
megkérdezi a rák.
Komolyra fordítva a szót:
ne gondoljuk tehát.

Ne csüggedjünk, barátaim,
van ünnepelni ok.
Előttünk hosszú még az út,
de fokról fokra fogy.
Itt kénytelen vagyok külön
kitérni arra, hogy.

Szilárd meggyőződésem az,
mindennek ellenére
— ha számít még egy veterán
vetemény véleménye —,
hogy arról is feltétlenül
ma itt beszélni kéne.

Nem árul a szó zsákbamacskát,
mi számon kiszalad.
Vallom, valami minél csacskább,
annál igazabb.
Éljen a badar szabadság!
Éljen a maszat!

Beszédem slusszpoénjaként
dicsó elődeink
elődeinek egyikét
idézném szó szerint.
Hisz más a zárszó, úgy hiszem,
nem is lehetne, mint.